Torsdagen den 28 november 2019

P9_TA(2019)0082

Åtgärder för att hantera konsekvenserna för det europeiska jordbruket av WTO:s dom i Airbustvisten

Europaparlamentets resolution av den 28 november 2019 om åtgärder för att hantera konsekvenserna för det europeiska jordbruket av WTO:s dom i Airbus-tvisten (2019/2895(RSP))

(2021/C 232/10)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av det beslut som skiljedomaren från Världshandelsorganisationen (WTO) fattade i tvisten om subventioner till Airbus (DS316) den 2 oktober 2019 om att godkänna motåtgärder från Förenta staternas sida mot EU:s export till ett värde av 7,5 miljarder US-dollar (6,8 miljarder euro),

— med beaktande av det formella beslut som fattades av WTO:s tvistlösningsorgan den 14 oktober 2019, som gav klartecken för dessa motåtgärder,

— med beaktande av Förenta staternas beslut om att införa en ny värdetull på 25 procent på vissa jordbruksprodukter och vissa icke-jordbruksprodukter och en värdetull på 10 procent på icke-jordbruksprodukter från och med den 18 oktober 2019,

— med beaktande av de relevanta artiklarna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014 av den 22 oktober 2014 om informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter som genomförs på den inre marknaden och i tredjeland och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 3/2008 [1] (nedan kallad *förordningen om säljfrämjande åtgärder*) och kommissionens genomförandebeslut av den 18 november 2019 om antagande av arbetsprogrammet för 2020 för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter som genomförs på den inre marknaden och i tredjeland,

— med beaktande av de relevanta artiklarna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter [2] (förordningen om en samlad marknadsordning),

— med beaktande av artikel 132.2 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Förenta staterna är den främsta destinationen för jordbruksexport från EU-28 och stod för 22,3 miljarder euro av den 2018 (16,2 procent av alla exporterade jordbruksbaserade livsmedel), och utgör därför en oersättlig marknad när det gäller både värde och volym.

B. Export av jordbruksbaserade livsmedel till ett värde av 4,3 miljarder euro (60 procent av motåtgärdernas totala värde) kommer att drabbas av de nya tullarna, som kommer att motsvara 1,1 miljarder euro.

C. Förenade kungariket, Frankrike, Spanien, Italien, Tyskland och Irland utgör de länder som främst drabbas av Förenta staternas beslut, men den jordbruksbaserade livsmedelssektorn i andra EU-medlemsstater kommer också att påverkas negativt.

D. De amerikanska sanktionerna kommer huvudsakligen att riktas mot jordbruksprodukter som utgör emblematiska EU-produkter med ett mycket högt mervärde vilka ofta skyddas av EU:s kvalitetsordningar (vin och sprit, såsom whisky av typen single malt, olivolja och mejeriprodukter såsom smör och ost).

---

[1] EUT L 317, 4.11.2014, s. 56.
[2] EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

E. Andra jordbruksprodukter, t.ex. bordsoliver, fläskkött, kaffe, söta kex, bearbetade frukter, citrusfrukter, musslor, likörer och kashmir, drabbas också, om än i mindre omfattning.

F. Jordbrukare och aktörer i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan har, efter det ryska embargot, än en gång fallit offer för en handelskonflikt som står utanför deras kontroll och som inte har någon koppling till jordbruket, och Förenta staternas beslut att tillämpa dessa tullar kan komma att gälla på obestämd tid fram till dess att medlemsstaterna följer WTO:s dom i Airbus-tvisten.

G. De amerikanska motåtgärderna kommer att öka inte bara den ekonomiska och rättsliga osäkerheten för europeiska producenter inom en sektor som redan är instabil till sin natur, utan även instabiliteten på EU:s inre marknad, där man redan måste brottas med störningarna till följd av det ryska embargot och måste förbereda sig för de ekonomiska konsekvenserna av Förenade kungarikets eventuella utträde ur EU.

H. Förenta staterna kan, i enlighet med bestämmelserna i amerikansk lagstiftning, införa en så kallad karusellåtgärd avseende tullarna som skulle få en dominoeffekt på andra produkter, förstärka de ekonomiska konsekvenserna av motåtgärderna och få en oproportionellt stor inverkan på den jordbruksbaserade livsmedelssektorn.

I. Tvisten om subventionerna till Boeing är fortfarande under behandling i WTO.

J. För vissa sektorer, såsom sektorn för bordsoliver (som påverkas av tillämpningen av amerikanska tullar redan sedan november 2017) och olivoljesektorn, kommer det amerikanska beslutet att ytterligare äventyra den redan sköra situationen på den inre marknaden, medan det för andra sektorer, såsom sektorerna för vin, whisky och mejeriprodukter, riskerar att orsaka allvarliga störningar på marknaden som helhet. Ett sådant beslut skulle därför hota tillväxten, investeringar och skapandet av arbetstillfällen och leda till att man förlorar konkurrenskraft och marknadsandelar som det tagit många år att bygga upp, vilket innebär att det skulle bli svårt att återhämta sig från en sådan förlust.

K. Tullarna kommer att leda till betydande prisökningar för konsumenter och ekonomiska förluster och förluster av arbetstillfällen för företag på båda sidor av Atlanten, vilket i slutändan kommer att gynna producenter från länder utanför EU och Förenta staterna.

L. Enligt gällande EU-regler kan säljfrämjande kampanjer som redan godkänts med inriktning på den amerikanska marknaden inte omprogrammeras, och vissa åtgärder som redan införts för att främja produkter med mycket högt värde kan komma att bli meningslösa om de amerikanska tullarna tillämpas.

M. EU:s jordbruk – som till sin natur är särskilt känsligt – integreras allt mer på internationella marknader, vilket understryker betydelsen av konstruktiva handelsförbindelser överlag och av upprätthållandet av en leveranskedja med produkter av hög kvalitet som tillgodoser konsumenternas krav.

1. Europaparlamentet uttrycker djup oro över de negativa bieffekter som EU:s jordbruksbaserade livsmedelssektor utsätts för, längs hela den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, till följd av Förenta staternas beslut att införa motåtgärder mot EU som ett resultat av Airbus-tvisten. Parlamentet anser att det är oacceptabelt att jordbrukssektorn tvingas bära en stor del av kostnaderna för en rättstvist som härrör från en helt annan sektor. Parlamentet beklagar beslutet att införa tullar på så många jordbruksprodukter.

2. Europaparlamentet beklagar djupt bristen på engagemang från Förenta staternas sida när det gällde EU:s försök att hitta en snabb förhandlingslösning innan tullarna började tillämpas. Parlamentet understryker sin oro över att Förenta staterna hittills vägrat att samarbeta med EU om en snabb lösning för våra respektive luftfartsindustrier i samband med den långvariga konflikten mellan Airbus och Boeing.

3. Europaparlamentet stöder kommissionen i dess arbete och uppmanar den eftertryckligen att fortsätta att försöka hitta framförhandlade lösningar för att minska de nuvarande spänningarna i handelsförbindelserna mellan de båda parterna.

4. Europaparlamentet betonar behovet av ett samordnat och enhetligt svar från EU, särskilt med tanke på att tullarna – i ett försök att förhindra en enhetlig ståndpunkt från unionen – har utformats så att deras inverkan på de olika medlemsstaterna skiljer sig åt.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka EU:s marknad för jordbruksbaserade livsmedel, i syfte att i god tid upptäcka störningar som uppstår till följd av tillämpningen av tullar, kumulativa effekter med annan marknadsutveckling, inbegripet i förbindelse med det rådande ryska embargot, och den dominoeffekt som de undanträngda produkterna har på livsmedelskedjan.

6. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att undersöka hur dessa motåtgärder påverkar de berörda sektorerna och den inre marknaden samt – om motiverat – att, i enlighet med WTO:s regler och inom budgetens ramar, snabbt tillhandahålla stöd till de sektorer som drabbats värst. I detta sammanhang beklagar parlamentet djupt bristen på lämplig finansiering för dessa ändamål i budgeten för 2020.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga användning av de verktyg som den samlade marknadsordningen erbjuder, såsom system för privat lagring och återtag från marknaden, och eventuella nya eller andra tillgängliga instrument och relevanta åtgärder för att hantera de störningar som uppstår på den inre marknaden.

8. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen aviserat att den kommer att se över gällande sekundärlagstiftning som omfattas av den samlade marknadsordningen för att göra det möjligt för aktörer att förlänga kampanjer i Förenta staterna och för att tillåta större flexibilitet när det gäller förvaltningen av pågående säljfrämjande kampanjer i tredjeländer, i syfte att ge aktörerna möjlighet att vara lyhörda och stärka sina åtgärder i Förenta staterna samt motverka konsekvenserna för konsumenterna, eller vid behov i stället rikta in sig på alternativa marknader genom att omprogrammera de verksamheter som redan godkänts för den amerikanska marknaden. Parlamentet uppmanar kommissionen att så snart som möjligt införa dessa ändringar och vidta ytterligare åtgärder för att ge större flexibilitet vad gäller förvaltningen av säljfrämjande kampanjer enligt förordningen om säljfrämjande åtgärder.

9. Europaparlamentet vidhåller att de amerikanska sanktionerna är exceptionella och inte hade kunnat förutses och hanteras av aktörerna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att anpassa reglerna för kontroll och revision på ett sådant sätt att aktörerna inte kommer att straffas till följd av oundvikliga anpassningar som de måste göra för säljfrämjande åtgärder eller för att inte genomföra säljfrämjande åtgärder som redan planerats.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra övergripande informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder, t.ex. i form av uppdrag på hög nivå, deltagande i handelsmässor och utställningar av internationell betydelse, i syfte att förbättra bilden av och öka främjandet av de berörda produkterna, i enlighet med artiklarna 2 och 9 i förordningen om säljfrämjande åtgärder.

11. Europaparlamentet konstaterar att kommissionen på grund av detta specifika marknadsproblem bör överväga att tillämpa bestämmelserna i artiklarna 15 och 19 i förordningen om säljfrämjande åtgärder för att stödja aktörer som måste öka sina ansträngningar för att komma in på den amerikanska marknaden och även bidra till att minska hindren för inträde på marknaden.

12. Europaparlamentet begär att kommissionen, inom de marginaler som finns tillgängliga, godkänner ytterligare ansökningsomgångar åtföljt av en ökning av anslagen för säljfrämjande åtgärder för 2019, eftersom den årliga budgeten redan har tagits i anspråk, för att förhindra dröjsmål när det gäller att snabbt reagera på Förenta staternas motåtgärder.

13. Europaparlamentet stöder främjandet av den övergripande förordningen om säljfrämjande åtgärder för att – med hjälp av expertisen hos de nationella handelskamrarna – hjälpa aktörerna att utvidga och konsolidera sin ställning på tredjeländers marknader och hitta nya avsättningsmöjligheter för EU-produkter inför reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken och nästa översyn av förordningen om säljfrämjande åtgärder.

14. Europaparlamentet betonar att det under dessa omständigheter är mycket viktigt att undvika ytterligare nedskärningar i budgeten för den gemensamma jordbrukspolitiken och att fortsätta med reformen av krisreserven för den gemensamma jordbrukspolitiken, eftersom jordbrukssektorn i allt högre grad påverkas av instabilitet och politiskt motiverade internationella kriser som kräver kraftfulla och effektiva budgetmässiga lösningar.

15. Europaparlamentet betonar behovet av att diversifiera exportmarknaderna och säkra marknadstillträde för de jordbruksbaserade livsmedelsprodukter som berörs av de amerikanska tullarna, genom att undanröja kvarstående tekniska barriärer som har hindrat aktörer från att dra full nytta av de exportmöjligheter som öppnas inom ramen för andra handelsavtal.

16. Europaparlamentet framhåller på nytt sitt åtagande för frihandel och öppna marknader, eftersom dessa har inneburit ökade ekonomiska möjligheter och sysselsättningsmöjligheter för många små och medelstora företag i Förenta staterna och EU, och betonar vikten av konstruktiva handelsförbindelser som gynnar både EU och Förenta staterna.

17. Europaparlamentet betonar sitt stöd för bevarandet av ett regelbaserat handelssystem och för WTO som institution, samtidigt som det erkänner behovet av omfattande reformer, särskilt när det gäller WTO:s överprövningsorgan.

18. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.